

Raadsvoorstel

Onderwerp: Financiële consequenties uit onderzoek naar de juistheid van de lijst van bezittingen (activa)	Commissie:	BBVnr: 1165283
Portefeuillehouder: Graaff, van der H.J.	Gemeenteraad:	Raadsvoorstelnr.: 1165290
e-mailadres opsteller: s.brok@bar-organisatie.nl		Openbaar

Onderwerp

Financiële consequenties uit onderzoek naar de juistheid van de lijst van bezittingen (lijst van activa)

Geadviseerde beslissing raad

1. Diverse activa af te waarderen voor een bedrag van afgerond €731.000 en dit incidentele nadeel te verwerken in de jaarrekening 2016.
2. Correcties op afschrijvingen van activa te verspreiden over de resterende looptijd met ingang van 2016 en de financiële consequentie voor de begroting 2017 te verwerken in de 1^e tussenrapportage 2017.
3. Vanaf 1 januari 2017 de activanummers 6530302, 6530304 en 6530305 gerelateerd aan het zwembad op de Albrandswaardsedijk 188(a) versneld af te schrijven in 2 jaar en dit te verwerken in de 1^e tussenrapportage 2017.
4. Vanaf 1 januari 2017 een zestal activa versneld af te schrijven in 5 jaar en dit te verwerken in de 1^e tussenrapportage 2017:
  - Verbetering Achterdijk thv Maersk (2002) met activanummer 6210316
  - Viaduct Groene Kruisweg (1973) met activanummer 6210317
  - Uitbreiden parkeerplaatsen Centrum Rhooen (2004) met activanummer 6210326
  - Aanleg/renovatie velden (2001) met activanummer 6531312
  - Investerings Groenvoorziening (2004) met activanummer 6560307
  - Groenreconstructie Poortugaal centrum (2005) met activanummer 6560317

Inleiding

De gemeente doet investeringen. Hierbij schaffen wij goederen aan die over meerdere jaren worden afgeschreven omdat ze ook meer jaren nut hebben. U kunt daarbij denken aan bijvoorbeeld riolering, speeltoestellen, verhardingen, gebouwen, bruggen, meubilair, voertuigen en dergelijke. Deze objecten komen op een activalijs. Dat is een verzameloverzicht van al onze investeringen uit het verleden die nog niet geheel zijn afgeschreven.

Bij de opstelling van de jaarrekening 2015 is een fout in de activalijs geconstateerd. Deze constatering was aanleiding de juistheid en actualiteit van de gehele lijst van activa te onderzoeken. Er zijn 423 activaregels (bezittingen) gecontroleerd op de volgende aspecten:

- is het voorwerp nog in ons bezit?
- heeft inmiddels al weer vervangingsinvestering plaatsgevonden?
- Is het juiste activabeleid (afschrijvingstermijnen) toegepast?

Bij het opstellen van de Programmabegroting 2017 liep dit onderzoek al wel maar waren de uitkomsten van dit onderzoek nog niet bekend. Daarom is, met een vooruitziende blik, in de Programmabegroting 2017 een stelpost opgenomen voor kapitaallasten. Deze stelpost kan nu worden ingezet om de activalijs actueel te maken en de financiële consequenties hiervan te dekken. Daarvoor dient dit voorstel.

Beoogd effect

Het opschonen en actualiseren van de activelijst zodat:

- de juiste afschrijvingen in de Programmabegroting worden opgevoerd en
- de balans van de jaarrekening een correcte waardering weergeeft van onze (im-)materiële bezittingen.

Relatie met beleidskaders

Alle nota's activabeleid vanaf 1964. De spelregels die voor het activeren en waarderen van investeringen gevolgd moeten worden, zijn afhankelijk van de activanota die destijds van kracht was. Zo staan in de activelijst nog investeringen uit 1964. Toen golden nog andere regels dan voor de investeringswerkzaamheden die vanaf 2016 worden geactiveerd. Dit betekent dus dat voor soortgelijke investeringen verschillende afschrijftermijnen kunnen gelden.

Argumenten

1.1 *Bepaalde activa representeren niet de waarde zoals op de lijst van activa en de balans van de jaarrekening 2015 is weergegeven.* Dit heeft verschillende oorzaken:

- de activa zijn niet meer in ons bezit en wij kunnen er geen economische rechten (meer) aan ontleen.
- de waarden hadden conform het destijds vigerende activabeleid al afgeschreven moeten zijn.
- latere vervangingen (andere investeringen / werkzaamheden) hebben de restwaarden van investeringen teniet gedaan.

1.2 *Een begrotingswijziging voor 2016 is niet meer mogelijk waardoor de gevolgen direct in de jaarrekening 2016 verwerkt moeten worden.* Volgens het BBV moeten verliezen direct genomen worden als de activa niet meer bestaan dan wel de waarden zijn vernietigd.

2.1 *De gehanteerde afschrijftermijnen van de activa waren niet in alle gevallen juist.*

Bij de conversie in 2013/2014 van de nieuwe versie van het financieel systeem zijn de afschrijftermijnen niet altijd juist overgenomen. Hierdoor lagen de afschrijvingslasten in 2014 en 2015 van een aantal activa te laag om bij gelijkblijvende afschrijvingen uit te komen op een restwaarde nul. Het activabeleid schrijft voor dat na afloop van de afschrijvingstermijn de restwaarde op nul moet uitkomen. Daarom dienen nu correcties doorgevoerd te worden. Deze worden verspreid over de looptijd van de afschrijvingstermijn van een activum.

Daarnaast kan niet voor ieder activum goed gemotiveerd worden waarom een bepaalde einddatum geldt. In één geval heeft ook dit motief tot een correctie geleid.

3.1 *De gemeente geeft een financiële bijdrage tot en met 30 juni 2018 om het zwembad open te houden.*

De financiële bijdrage is nodig om de exploitatie van het zwembad te bekostigen. Met het wegvallen van de financiële bijdrage verliezen de activa hun waarden. Het is daardoor niet meer reëel om langer dan 2 jaar af te schrijven.

4.1 *De (rest-)waarden van bepaalde activa zijn teniet gedaan door latere vervangingsinvesteringen.*

Wanneer een actief wordt vervangen verliest het actief normaliter zijn (boek)waarde. Voor een zestal activa is duidelijk dat deze onderdelen zijn vervangen. Deze activa worden nu gesaneerd en van een reële afschrijvingstermijn voorzien.

Overleg gevoerd met

Vakafdelingen, controller, afdeling Financiën en de accountant.

Kanttekeningen

Het is nog onbekend in hoeverre de kredieten, die bij de Programmabegroting 2016 beschikbaar zijn gesteld, voor investeringswerkzaamheden 2016 zijn uitgeput. Bij het opstellen van de jaarrekening 2016

zal dit duidelijk worden. Hierdoor zijn de definitieve gevolgen voor de afschrijvingen in de Programmabegroting 2017 nog niet duidelijk.

Bij de jaarrekening 2016 geeft de accountant zijn definitieve oordeel over de financiële rechtmatigheid van de extra afschrijvingen.

Uitvoering/vervolgstappen

De ramingen in de begroting worden aangepast op de bevindingen uit het onderzoek. De activamodule, oftewel het registratiesysteem van onze (financiële) bezittingen is aangepast. Iedere activaregel krijgt (zoveel mogelijk) een uniek kenmerk zodat ondubbelzinnig duidelijk is op welke bezitting de regel betrekking heeft. Voor de beheersing van de activamodule wordt vanuit de afdeling Financiën actief gecommuniceerd en gecontroleerd dat bij vervangingsinvesteringen de initiële investeringen deels of volledig worden afgewaardeerd.

Evaluatie/monitoring

Iedere 2 jaar een onderzoek naar de juistheid van de activalijs laten uitvoeren.

Financiën

De financiële consequenties van dit voorstel raken zowel de jaarrekening 2016 als de Programmabegroting 2017.

Jaarrekening 2016

In totaal dient in 2016 een totale waarde van afgerond € 731.000 extra afgeschreven te worden. Voor een toelichting op detailniveau verwijzen wij u naar bijlage 1. Het bedrag van € 731.000 is opgebouwd uit 3 categorieën. De financiële consequenties zijn op programmaniveau in onderstaande tabel samengevat.

Programma's	Direct afschrijven	Herstel afschrijvingen 2014 en 2015	Herstel termijn	Totaal
1.Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen Bestuur	2.411	46		2.457
2.Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie	54.325	195		54.520
3.Buitenruimte	474.596	7.445	83.000	565.041
4.Financiën		929		929
5.Educatie	58.186	4.175		62.361
6.Sport	18.499	24.716		43.215
7.Sociaal Domein		2.389		2.389
TOTAAL	608.017	39.895	83.000	730.912

Ter dekking van het verlies van € 730.912 zal uit de voorziening Riolering een bedrag van € 403.100 onttrokken worden. Dit is het bedrag dat correspondeert met de eenmalige afschrijvingslast van de activa Riolering. Daarnaast is er een beoogde onttrekking van afgerond € 14.700 uit de reserve Speelruimteplan.

Per saldo blijft dan nog een bedrag van afgerond € 313.100 over als last voor het resultaat van de jaarrekening 2016. In dit geval leidt dat waarschijnlijk tot een onttrekking uit de Algemene reserve - inzet van de Algemene reserve ter dekking van het negatieve resultaat van de jaarrekening.

Programmabegroting 2017

Bij het opstellen van de Programmabegroting 2017 waren de bevindingen van dit onderzoek nog niet bekend. Om te anticiperen op de impact van de bevindingen (te verzachten) is op het Programma Financiën een stelpost van € 100.000 opgenomen die in latere jaren uiteindelijk nog oploopt tot € 200.000. Na besluitvorming over dit voorstel zullen bij de 1^e tussenrapportage 2017 de gevolgen uit dit onderzoek in de begroting verwerkt worden en zal de stelpost opgeheven worden.

De financiële consequenties voor de begroting 2017 en haar meerjarenperspectief zijn in onderstaande tabel samengevat.

BEGROTING 2017	Herstel afschrijvingen	Afschrijven in	Afschrijven in	Totale extra	Dekking stelpost
Jaartal	2014 en 2015	2 jaar	5 jaar	afschrijvingslast	
2017	40.000	34.400	22.600	97.000	100.000
2018	40.000	34.400	22.600	97.000	100.000
2019	21.410	0	22.600	44.010	150.000
2020	15.770	0	22.600	38.370	200.000

Tegenover de extra afschrijvingslasten staat nog een structureel voordeel van € 36.800 vanwege vrijval van kapitaallasten omdat 39 activaregels in 2016 al volledig worden afgeschreven. Bij de 1^e tussenrapportage 2017 zijn wij voornemens om dit voordeel structureel toe te voegen aan de Algemene reserve om daarmee de greep uit de Algemene reserve in 2016 terug te laten vloeien. Gelet op de stand van de Algemene reserve achten wij dit nodig. Daarbij wordt ook gekeken naar het restant van de stelpost in de jaren 2019 en 2020 en de programma's waar de extra afschrijvingen zijn ontstaan. Uitgangspunt is om de middelen (€ 313.100) zoveel mogelijk vanuit de programma's waar de extra afschrijvingen zijn ontstaan terug te laten vloeien naar de Algemene reserve. Omdat de effecten van de jaarrekening 2016 op de kapitaallasten (uitputting van investeringen) en de Algemene reserve nog niet volledig bekend zijn, zal een definitief voorstel volgen bij de Kaderbrief 2017/2018.

Bijlagen/ter inzage liggende stukken

1. Technische analyse actualijst (1165293)

Poortugaal, 20 december 2016

Met vriendelijke groet,
 het college van de gemeente Albrandswaard,
 de secretaris, de burgemeester,

Hans Cats

drs. Hans-Christoph Wagner